

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suauis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt V. Quid in secunda Sessione actum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11642

1546. lica, Germanica, Gallica, Britannica, cum abesset Hispanica, seorsim reipsa simul coactæ; ac postrema tres conuenere, vt ex Nationibus calculi aestimarentur: nec illis postea Italici oblitere. In Basileensi, peculiaris habita agendi ratio. Etenim quatuor Patrum cœtus destinati, quos *Deputationes* nominarunt, vnam de Fide, de Præalteram, tertiam de Reformandis moribus, quartam de Bono communi; adeo vt negotia in suo quolibet cœtu prius digesta, postea in reliquis omnibus expenderentur. Sed consultum fuit, vt singulis cœtibus par ex singulis Nationibus numerus interesset, cautumque ne quid ad generalem conuentum referretur extra grauem necessitatem, nisi prius in proprio cœtu, mox in ceteris omnibus, vbi certe in ipsorum tribus comprobatum fuisset. Sed alibi fortasse occurreret opportunitas ad hæc ipsa tractanda. Interim pro se quisque reputet, iudicandi munus hominumne sit, an regionum; & vtrum pauci homines in rebus ritè intelligendis discernendisque arce habendi sint pluribus, eò quod regio vnde proficiantur, situ sit amplior.

* Præsertim in enarranda legatione Moroni Card. ad Ferdinandum Cæsarem, Oenipontem anno 1562.

CAPVT V.

Quid in secunda Sessione actum.

Præstituto die 17. Ianuarij secunda Sessio habita. Solemniter in ea Sacris operatus est Ioannes Fonseca Stabienfis Antistita: ac Latine concionatus de corruptis moribus, læsæque Religionis, Coriolanus Martiranus, S. Marci Episcopus. Inde perfolans ex more precibus, Angelus Massarellus, qui Ceruino Cardinali ab Epistolis erat, & ante biduum à cœtu delectus, vti Synodo à Secretis tantisper esset, dum id muneris alicui firmiter demandaretur, Legatorum nomine illam admonitionem recitauit, quam Summus primo inchoationis die habitam falso dicit. Eam à Polo Cardinali confectam comperio in monumentis Seripandi, qui tunc ibi aderat vt supremus Eremitanorum Præses, & quem alia tempestate proponet hæc Historia Purpurâ spectabilem, & inter Concilij Præsides confidentem. Admonitionis summa in eo sita erat, vt ad deflendas ex animo noxas Patres compelleret, moresque ad operum exempli formam restituendos; quæ cum in quibusdam iam tam conspicerentur, sperandum esse dicebat, in eorum animos Spiritum Sanctum illapsum: nec leue pignus Diuinæ miserationis esse illam

* Compleantur initia Concilij vsque ad 5. Februar. ann. 1546. & seruantur apud Barberinos.

Autographum cuiuscumque scripti citandi, est Neapoli apud Augustinianos, in Conuentu S. Ioannis in Carbonario: hoc verò Auctor, Alexandri VII. auctoritate Romam portandum curauit, & tulpexit.

ipsam inchoationem coacti Concilij ad reparandam Ecclesiam. Repererent memoriã, quæ peregerint Hebræorum ductores, recensita in libris Esdræ, Nehemiæ, ac Danielis, vt à Deo deposcerent, ac deinde opere perficerent instaurationem Urbis Ædisque Hierosolymitanæ: ea proinde imitarentur, si cuperent Dei Ecclesiam feliciter restaurare. Prænuntiabatur, haud defuturos qui ipsis acerrimè oblectarentur: inculcabatur necessitas animi purgandi à prauis appetitionibus, quæ mentis vim aciemque peruertunt. Admonebantur qui Principum causas sustinebant, ne vsque adeò illis essent addicti, vt ab omni eos culpa excusarent: delicta Principum ac subditorum, laicorum ac Sacerdotum, sibi mutuo respondere: Principum utilitatem eã moderatione defenderent, vt primo loco Dei causam spectarent, nec se Præfules esse obliuiscerentur: sensa ad pacem lenitatemque prona conciperent, cum ea potissimum Synodus celebraretur ad extinguendas discordias, quæ Ecclesiam dilacerabant.

2 Post hæc Episcopus Stabiensis perlegit è suggestu Pontificis Constitutiones, tum de apertionis die, tum de suffragio, Antistitum Procuratoribus interdicto.

Mox à Synodo decretum editum, quod multa pietatis opera, corporisque afflictiones Patribus aliisque præscribebat; atque omnes adhortabatur, præsertim verò literatos, vt rationes quam possent efficacissimas excogitarent ad hæresim profligandam, moresque corrigendos.

Declaratum est, ex qualicumque sedendi, seu ferendi suffragij forma, nihil cuique iuris accessurum, aut detractum iri.

3 Rogati de more Patres, an decretum placeret, fuit communiter comprobatum; sed cum duplici exceptione, quarum alteram Suauis præterit, alteram falsò recenset. Prior fuit, quã Guillelmus à Prato Claramontanus Episcopus petiit, vt in decreto, quo preces pro Cæsare, ceterisque Principibus generaliter iniungebantur, Rex Gallia nominatim apponeretur. Fuerat id in antecedente consensu à Gallis propositum; cumque responsum fuisset, Per id excitatum iri æmulationem reliquis Principibus, nisi pariter nominarentur; si verò singuli nominandi, rem in lites molestissimas de nominationis ordine delapsuram; institere tamen Galli, asserentes, Quem admodum Rex Gallia dumtaxat præter Cæsarem in Pontificis literis de Synodo nominabatur, ita ipsum pariter tantummodò in decreto nominandum. Plerisque tamen supersedendum visum est, habitã potissimum Regis Romanorum ratione. Plurimum autem

Z z z 2 valuit

1546.
* Literæ
Cervini ad
Farnesium,
9. Ianuar.
1546.

valuit ad Gallos ab incepto dimouendos * communis Ecclesiæ con-
fuetudo, quæ sacrosancto Parasceues die nullius profani Principis
præter Cæsarem in publicis precationibus mentionem facit. Vnde
quisque enim facile consuetudini acquiescit, seu quod ipsa ab
natura sit, vnde quidquid ab ea provenit, quasi naturale quiddam
ferimus; seu quod nimis apud ceteros inuidiosa illius causa sit, qui
dum à consuetudo secedit, tamquam communitatis perturbator oculis
habetur.

Secundo loco complures Patrum responderunt, Haud sibi pla-
cere, prætermisum in decreto titulum Synodi, *Ecclesiam vniuersalem
representantis*. Hæc oppositio Gallis generatim ac dumtaxat adscri-
bitur à Suauis: & tamen in ea conuenere plures ex Hispanis & Ita-
lis, quàm ex Gallis. Ex his vnus, Antonius Filiolus, Archiepiscopus
Aquensis, consentit; at ex Hispanis Franciscus Nauarra Episcopus
Pacensis, Ioannes Salazarius Episcopus Lancianensis, Ioannes For-
seca Stabienensis, & Didacus Alaba Asturiensis; & ex Italis Petrus
Tagliauia Archiepiscopus Panormitanus, Baccius Martellus Ep-
scopus Fesulanus, Henricus Loffredus Caputaquensis, Iacobus Iaco-
bellus Bellocastrensis, præter Angelum Pasqualinum Mortulanum
Antistitem, qui dixit, simplicem inscriptionem, qualis in præterita
apponebatur, sibi pro ea vice tantum probari; & in eadem sententia
fuisse memoratum Asturiensem quidam ferunt. Postea rogati ite-
rum Patres: Placeretne alia Pontificis Diplomata, quæ penes Ita-
liensem erant, ad euitandam inutilem prolixitatem, pro iam lectis
haberi: An vellent eos singulos singula ad munia designare: (& hic
eorum nomina recensita, qui in antea cœtu fuerunt comprobati).
Denique, Vtrum ipsis videretur futuræ Sessioni destinandus dies
quartus Februarij. His omnibus vnanimis assensere.

Labitur adhuc, sed minus grauitè, Suauis. Ait, Decem nobiles
honorario confessu functioni adfuisse, cum fuerint septemdecim;
Theologos verò viginti circiter astitisse, cum fuerint trigintaquin-
que: Oleastro siquidem, & alteri ex suis collegis, qui iam aduene-
rat, sedendi honor concessus. Sed minutulis mendis omisiss, don-
quæ liuidè perpendit, prætereunda non sunt. Alterum est, quadre-
ginta tribus capitibus Oecumenicum Concilium esse constatum,
nimirum quatuor Cardinalibus, quatuor Archiepiscopis, viginti-
octo Episcopis, quatuor Religiosorum Ordinum supremis Præfectis,
& tribus Abbatibus. At non aduertebat, consultò per eos primis
confessus moram duci caremoniarum functionibus, rerumque
apparatu, vt ad deliberandum de grauioribus alios præstolarentur,
qui

qui postea confluxere; nec illos ad iter commotos, donec aperta Synodus instar magnetis eorum pedes quasi ferreos attraheret. Hi verò quadraginta tres, virtute doctrinâque conspicui, erant selecti ex variis terrarum Orbis regionibus; vnaque cum iis aderat Theologorum præstantium comitatus cuiusvis Nationis; inter quos viuunt adhuc illustres in impressis Operibus Sotus, Oleaster, Catharinus, Castrius, Vega, ea certè nomina, quæ integro sæculo cohonestando, nedum conuentui, satis forent: præter varios excellentes Canonici iuris Consultos. Num insuper ignorabat Suauis, gigantes etiam nasci puellulos, & ex Philolophi documento principium mole quidem quantumuis modicum, vi & efficaciam plus quam dimidium esse?

6 Alterum ab eo nequiter expensum, Pontificem petit. Dicit, eò fuisse missos à Paulo, quò suffragia suis addicta Legatis multiplicarentur, binos titulo tenus Episcopos, quorum neuter Ecclesiam suam aspexerat, Olaum Magnum, Archiepiscopum Vpsalensem in Suecia, & Robertum Venantium (sic ille affirmat) Scorum, Archiepiscopum Armachanum in Hibernia, quos plures annos de suo Pontifex Romæ sustentarat. Eneruem enim uerò calumniam: quasi Paulo deesset par alterum Episcoporum, longè impensius à se dependentium, vel ex Aula sua, vel è sua ditione, quos eò destinaret. Atqui duos illos selegit, vt adessent Concilio omnium Gentium Præsules, tum ad dignitatem, tum ad vtilitatem, quippe idoneos ad docendos Patres cuiusque Nationis statum atque indigentiam, præter egregias dotes illis peculiarias, ob Fidei constantiam, exilium ac paupertatem tolerantibus, præcipuè verò Olaum Magnum: cui enim illius sæculi notitia adeò ieiuna inest, cui eius viri præstantia in literis ac laboribus Apostolicis explorata non sit? De altero, quem deridet Suauis, satis erit dicere, tam exactè fuisse ab ipso cognitum, vt hominis neque cognomen quidem didicerit, Venantiâ illi familiâ attributâ; cum tamen, vt Spondanus obseruat, Venantius fuerit alterum ipsius nomen; cognomen verò ac familia *Vaucopia*. At re ipsâ luculentum de illo præconium Suauis profert; si namque, ex Favorini sententiâ, tepidus laudator vehementer vituperat, dum in affluentia laudandi, cupiditate argumenti laudabilis, penuriam præse fert; frigidus pariter obtrectator, ex pari quadam ratione per honorificè commendare censendus est. Et sanè quæ frigidior obtrectatio exquiri poterat, quàm illum traducere, quòd hebeti esset oculorum acie, & cursor expeditus in equitando? At verò conuenientius illius Antistitis meritis elogium texuit Spondanus, com-

* An. 1546; num 3.

* Favorinus apud Aulum Gellium.

* Loco citato.

Zzz 3 memo-

1546. memorans eximias illius legationes, Ecclesiae causam susceptas apud Caesarem & Galliae Regem, & obseruans, Suauis dictoria ex ferocissimo Sleidani fonte hausta fuisse. At vulgaris minusque operosa virtutis esset indicium, in se impiorum rabiem morsusque non incitare.

CAPUT VI.

Cætus habitus post secundam Sessionem: nouumque in eo certamen de Concilij titulo.

NOuus post Sessionem congressus, ad decimum tertium Ianuarij diem dilatus, quod illi Giennensis interesset, nuper inter Vaticanos Senatores adscriptus, qui post collatae Purpure nuntium se à publicis functionibus abstinerat, donec dignitatis insignia suscepisset.

Suauis sui planè impos in proferendis quas ignorabat rerum causis, scribit, hoc accidisse, quod nondum Romam peruenerat qui Purpureum capitis insigne deferret. Res aliter se habuit. Pileus Paceco^a multos ante dies missus fuerat, ipse verò se habere in animo significauerat, illum sacro Epiphaniæ die ritè suscipere, obtenta illi moræ specie, comparandæ sibi prius Venetiis suppellectilis opportunitate. Sed vera huius & adhuc longioris cunctationis causa fuit, quod maluerit prius Giennensis præstolari consensum Caesaris; qui indignatione ob non impetratam antea illi Purpuram, prohibuerat, ne reliqui in suam gratiam eam donati ipsam induerent. Nec Patribus decora visa est tanta profani Principis ratio à Paceco habita in sacris ornamentis suscipiendis, ac præsertim à Gallis damnata, ex more vtriusque Nationis, in huiusmodi rebus sese inuicem & criminantis & imitantis.

Perlato itaque Caroli consensu, ornatoque Purpurâ Paceco, Generalis congressus repetitus: ubi primus Legatorum questus est, cum in Cœtu diei quintæ statutum fuisset, magnificam illam inscriptionem omittere, *Synodi Vniuersalem Ecclesiam representantis*; quosdam tamen parum decorè in solenni Sessione, illius causam formæ Decreti propositi contradixisse: ibique denuò rationes plurimæ perpensæ, huiusmodi titulum improbantem. Hæ fuerunt, Ritus veterum Conciliorum: ne in Constantiensi quidem, nisi in quibusdam maioris momenti tractationibus usurpatum; ut cum actio intentata in occupantem haud legitime primam Sedem, vel cum auctores nouæ hæresis proscripti: tam magnificam appellationem minime con-

^a Literæ Legatorum ad Farnesium, ultimo Decembris

1545.
^b Literæ Ceruini ad Farnesium, 9. Ianuar. 1546.